

Putyin az új Hitler? (2. rész)

2024 szeptember 29. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A nyugati politikusok se kiköpni, se lenyelni nem tudják az orosz vezetőt. - Jeszenszky Zsolt zseniális írása.

Két héttel ezelőt megnéztük, mit is jelent valójában a fasizmus, a náciizmus; illetve hogyan értelmezhetők ezek a kifejezések a mai Ukrajna vonatkozásában. Most ismétljük meg a két héttel ezelőtti írás végén feltett kérdést: A

kommunista Szovjetunió jogutód államát, Oroszországot irányító, Ukrajna esetében kifejezetten fasizmusról és náci tanításról beszél? Putyin hogyan lehet fasiszta? Mi alapján hasonlítják ?t Hitlerhez, országát pedig a náci Németországhoz?

Egy történelmi párhuzamot mindenképpen találunk.

Az els? világháború Németország és szövetségesei, köztük Ausztria–Magyarország vereségével végz?dött. A gy?ztesek úgy döntöttek, jól megbüntetik a veszteseket. Hogy soha többé eszükbe se jusson ujjat húzni a gy?ztesekkel. Jóvátételt kellett fizetniük, területeket vettek el t?lük – utóbbi téren Magyarországgal különösen elbántak, amint azt nagyon jól tudjuk.

Az Európában zajló korábbi háborúkat mindig valamiféle méltányossággal, érdekeszámítással zárták le. A vesztes kapott valamiféle kompenzációt, ami egy id?re pacifikálta. A gy?ztes nagyhatalmak az els? világháború után ennek a korábbi gyakorlatnak vetettek véget, abban a hitben, hogy így hozzák el az örökös békét. Ennél nagyobb ostobaságot el sem tudtak volna követni. A vereségben megalázott, páriaként kezelt Németországban a 20-as évekt?l óriási lépték? iparosítás zajlott, melynek jelent?s részét tette ki a fegyvergyártás. Közben

a német emberek továbbra is megalázva érezték magukat Európa más országai, illetve ezek elnyomó, korlátozó intézkedései által. Ezt a közhangulatot lovagolta meg Hitler, aki felemelkedést, büszkeséget, a megalázottságból való kitörést, és egy új, hatalmas, fantasztikus életteret ígért. Azt a víziót, hogy a németek lesznek a világ urai. És ez az ideológiai indoktrináció szép lassan a gátlástalan fels?bbrend?ségig jutott.

Addig, hogy nekik minden jár, és mindent elvehetnek másoktól. És mindez a revansvágy abból fakadt, hogy a gy?ztes antanthatalmak megalázták a németeket.

Látjuk a párhuzamot, ugye? Az 1989-ben kezd?dött szétesési folyamat lezárásaként, 1991 decemberében összeomlott a Szovjetunió. A függetlenné vált tagköztársaságok közül a legnagyobb, Oroszország volt a jogutód, és rendelkezett a legnagyobb területtel és gazdasággal is. Csakhogy ennek a gazdaságnak a mérete akkor épp megegyezett Hollandiáéval. Egy nála négyszázszor kisebb terület? országéval! Az ezt követ? években, Jelcin elnök alatt Oroszország padlón volt. A Nyugat ki is használta a helyzetet, és az egykori szovjet érdekeltségbe tartozó országokat igyekezett magához vonzani. Közép-Európa esetében ez sikerült is – örültünk és így is akartuk, tegyük hozzá. Minden józan esz? ember a kommunizmus évtizedei után szabadságra, piacgazdaságra, jólétre, demokráciára vágyott. Ennek letéteményese az Egyesült Államok volt.

Közben átalakult a nemzetközi helyzet is.

Az egymással szemben álló két szuperhatalom helyén csak egy maradt. Kína még a fasorban sem volt. A 90-es éveket ezért nevezik unipoláris pillanatnak: létrejött egy egypólusú világrend. És ebben a világrendben a hegemon nagyhatalom, az USA úgy érezte, nincsenek számára korlátok, az egész világot a saját képére formálhatja.

Egyik eszköze az úgynevezett demokráciaexport: mindenütt az ? politikai berendezkedéséhez hasonló, vele szövetséges liberális demokráciák jöjjenek létre. Ehhez el?szeretettel alkalmazott katonai er?t is. Nemcsak Irakban, Szomáliában vagy Közép-Amerikában, de például a Balkánon is.

De térjünk vissza Oroszországhoz, amely a 90-es években egész egyszer?en nem volt világpolitikai tényez?. És az USA, szövetségeseivel együtt, így is bánt vele. A nemzetközi politikai döntésekben egyszer?en nem vették figyelembe. Annak ellenére, hogy az ENSZ biztonsági tanácsában vétójoggal rendelkezett. Ami azt jelenti, hogy ellenezhette – és ellenezte is – Irak megtámadását. Irak és az azt vezet? diktátor, Szaddám Huszein, illetve a vele szembeni fellépés megítélése megint csak egy bonyolult kérdés. De egyrészt az tény, hogy azok a vegyi fegyverek, amelyekre hivatkozva megtámadták, valójában nem léteztek. Másrészt az ENSZ BT egyhangú határozata nélkül egy ilyen katonai akciót – a szervezet alapokmánya alapján – nem lett volna szabad megindítani. De az USA megtehette – mivel az „unipoláris pillanatban” valódi katonai ereje, szuperhatalmi hegemoniája csak neki volt.

A NATO-b?vítés is Oroszország érdekeivel, s?t a neki tett ígéretekkel szemben történt. Persze, mi ennek is örültünk itt, Közép-Európában, de Oroszország egyre jobban beszorítva érezte magát, különösen azután, amikor 2008-ban már Ukrajna és Grúzia számára is potenciális NATO-tagságot vázolt fel a Nyugat.

Az ezekb?l célpontként Oroszországra irányuló NATO-rakéták már egy vörös vonal átlépését jelentették.

De ne lépjünk még át ezen a vonalon, sőt ne is szaladjunk elre. A nemzetközi politikában, katonai ügyekben semmibe vett Oroszországot gazdaságilag is tovább gyalulta a Nyugat. A Jelcini időszak káoszában felemelkedett, gengszterekből lett oligarchák nemcsak megszerezték a hatalmas orosz állami vagyont, a nyersanyagokat, ásványkincseket, hanem az ebből szerzett jövedelmüket ki is vitték nyugatra, az ottani gazdasági elit nagy örömeire. Bankokban, biztosítótársaságoknál helyezték el, ingatlanokat, de még focicsapatokat is vásároltak (vagy szponzoráltak), így az orosz gazdaságban megtermelt szinte minden jövedelem nyugaton kötött ki.

Egyszerre érzett politikai megalázottságot és egyfajta gyarmati kizsákmányolást is a nehéz körülmények között élő orosz társadalom. Nem egészen egyformán, de mind az értelmiségi réteg és a nagyon vékony polgári középosztály, mind pedig az egyszerű, szegény tömegek nemzeti büszkeségükben sértve, megéltetésükben pedig ellehetetlenítve érezték magukat. Körülbelül mint a németek vagy a magyarok 1920 táján. És ahogy néhány évvel később Németország is elkezdte megtalálni önmagát, úgy történt ez Oroszországban is a 2000-es évektől. (Tegyük hozzá: Magyarországon is. A Horthy-rendszerben, Bethlen István miniszterelnöksége alatt olyan fantasztikus eredményeket produkált a megcsönkített terület, megharmadolt lakosságú, természeti erőforrásaitól, nyersanyagaitól, ipari és közlekedési infrastruktúrájától megfosztott Magyarország, ami túlzás nélkül csodaszámba megy.)

A szétesést követően, Jelcin kijelölt utódként, 1999 végén került hatalomra Vlagyimir Putyin. És egy évtized alatt visszarakta Oroszországot a térképre. A megalázott, elkeseredett, vesztes, de nemzeti büszkeségben mindig erős orosz népnek azt ígérte, újra nagyvá teszi őket. Igen, itt a jogos Hitler-párhuzam. És akárhogy is nézzük, ezt meg is tette.

Szembeállt az oligarchákkal, némelyikükkel szövetekezett, némelyik gyanús körülmények között kiesett az ablakon, némelyik külföldön lett beteg, egymás ellen is kihasználta őket... Igen, ezek olyan keleti, despotikus módszerek, amelyekből mi, köszönjük, nem kérünk. De hál' istennek, nem is kaptunk. Ott viszont működött. Az orosz gáz- és olajnagyvállalatok prosperálni kezdtek, és ha nem is jött létre széles körű jólét, de a nagyvárosokban kialakult egy jómódú polgári réteg, és valamelyest az alsóbb rétegekhez is leszivárgott valami. Nem sok, ezt ne feledjük: továbbra is óriási vagyoni egyenlőtlenségek vannak Oroszországban. Ennél nagyobbak talán csak Latin-Amerikában és az USA-ban...

A gazdasági konszolidáció és a nemzeti büszkeség helyreállítása mellett még egy fontos téren ért el óriási előrelépést Putyin: Oroszország újra katonai nagyhatalom lett. Visszaépítette a kapacitásokat, köztük a nukleáris arzenált is. Oroszországnak ma csaknem hatezer atomtöltete van, ezzel pariban van a NATO-val.

(A harmadik helyezett Kínának van ötszáz, csak hogy tisztában legyünk az arányokkal.) Oroszország tehát nem megkerülhető katonai tényező. Gazdaságilag is jelentős, Európa egyik legfontosabb partnere, és még fontosabb energiaellátója volt – egészen a közelmúltig. Bár az ukrán háborút követően nyugati szankciós politika megpróbálta összeroppantani Oroszország gazdaságát, ez egyáltalán nem sikerült. Az orosz gazdaság sok szempontból újradefiniálta önmagát. Élelmiszer-importőrből nemhogy önellátóvá, de jelentős exportőrré vált mindössze két-három év alatt. Az úgynevezett globális déllel és kelettel egyre szorosabban együttműködve a nyersanyagainak, energiahordozóinak új piacokat talált, miközben a katonai együttműködést is egyre szorosabbra fűzte.

Az orosz emberek számára tehát Putyin hős. Visszahozta Oroszországot a semmiből, majd pedig a példátlan nemzetközi nyomás ellenére, a háborús helyzet közepette is megtalálta az utat a gazdasági előmenetel felé, és az emberek mindennapi élete békében, stabilitásban zajlik, a háború ma már csak távoli zaj egy átlag oroszoknál.

És nem, ez az írás nem Putyin dicséretéről szól. Aki ezt szíri le belőle, annak nem volt érdemes elolvasnia. A legkevésbé sem kell Putyint szeretni ahhoz, hogy lássuk: nemcsak hatalomtechnikában sikeres, de az orosz nép körében, mind a gazdasági eredményeket, mind a nemzeti büszkeséget tekintve nem véletlenül ilyen népszerű. És az egy darabig hasonlóan sikeres, de aztán

szült fantazmagóriákat kergető Hitlerrel szemben meglehetősen hidegfejű, racionális politikus is. Egy igazi lelketlen, érzéketlen, KGB-s technokrata. Ezért nem tudják a mai nyugati percpolitikusok sem kiköpni, sem lenyelni. Ezért marad a hitlerezés meg a fasisztázás.

Mert ezzel legalább az elhülyült nyugati közvélemény számára lehet egy voodooabát kreálni. És addig sem arra

figyelnek a nyugat-európai emberek, hogy a saját vezetőik mekkora lúzerek, saját nemzeteik sorsának megrontói.

Jeszenszky Zsolt - www.magyarnemzet.hu

Ajánló